

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อมูลแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ดร. ธงชัย โจนกนันท์ ผู้อำนวยการพิเศษ

กรมโยธาธิการและผังเมือง

ด้านผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง การดูแลการรับผิดชอบพื้นที่บริเวณและด้านกฎหมาย

“...โดยแต่เดิมฝ่ายสำนักผังเมืองนี้ดูแลภาพรวมของประเทศ แต่ในส่วนของกรุงเทพมหานครจะมีสำนักงานผังเมืองกรุงเทพดูแลเองซึ่งก็จะต้องมีการปรึกษารื้อกับผังเมืองนี้ด้วยในพื้นที่ดังกล่าวนั้นได้เคยมีการนำเสนอเป็นแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 และได้มีการเชิญหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมแต่ก็ไม่สามารถสรุปเป็นแผนและนำมาดำเนินการได้ เพราะทุกฝ่ายที่เข้าประชุมเสนอข้อคิดเห็นที่ไม่สามารถสรุปได้ ทุกเรื่องเป็นเรื่องใหญ่กันหมด มีทั้งหน่วยงานกรมเจ้าท่า กรมชลประทาน การท่องเที่ยว กรมศิลปากร กลุ่มอนุรักษ์คลองฯ กรุงเทพมหานคร สิ่งแวดล้อม เป็นต้น ปัจจุบันไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงเลยตั้งหลายปีมาแล้ว ถ้ามีนโยบายที่ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมก็อาจจะทำให้แนวความคิดนี้เป็นไปได้เร็วขึ้นเพราะ ภาครัฐมีปัญหาเรื่องงบประมาณ และยังขาดผู้นำเสนอแนวทางและปฏิบัติอย่างจริงจัง...”

ด้านพื้นที่โครงการและกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น

“...พื้นที่ที่นำเสนอเป็นพื้นที่ดีแต่รูปแบบการนำเสนอไม่ดีเพราะจะทำให้คุณค่าเสียไปไม่เป็นเมืองแห่งวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมา ควรจะเน้นการดึงเอาคุณค่าของพื้นที่เดิมมาพัฒนาให้เป็นกิจกรรมซึ่ง จัดเป็นที่แห่งประวัติศาสตร์ เช่น จุดเดินรกร้างในอดีต คลองแลกเปลี่ยนสินค้า เป็นต้น...”

ข้อคิดเห็นเมื่อได้เห็นโปสเตอร์ที่นำเสนอ

“...นำเสนอน่าสนใจ เป็นโครงการที่น่าสนใจและแนวทางนี้เคยถูกนำเสนอแล้วหลายครั้งแต่ยังค้างหาข้อสรุปไม่ได้เพราะมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและไม่สามารถหาผู้ที่จะมารับผิดชอบโครงการโดยตรงแต่ในการพัฒนาคลองที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นคลองเมืองแห่ง

ประวัติศาสตร์น่าจะเป็นการนำเสนอแนวทางการเพิ่มมูลค่าแบบการนำคุณค่าของพื้นที่ดังกล่าวในอดีตมาบูรณะปรับปรุงให้มีคุณค่าที่มีแต่เดิมโชว์ขึ้นมา..”

ด้านข้อเสนอแนะ

“...ด้านการจัดทำโครงการถ้าจะดำเนินการควรจะมีหน่วยงานที่มีอำนาจในการตัดสินใจและเป็นผู้ดำเนินการดำเนินโครงการที่ชัดเจนควรจะมีการปรับปรุงและดูแลอาคารด้านสถาปัตยกรรมที่ทรงคุณค่าและโบราณสถานบริเวณนี้ด้วยถ้ามีนโยบายที่ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมก็อาจจะทำให้แนวความคิดนี้เป็นไปได้เร็วขึ้นเพราะ ภาครัฐมีปัญหาเรื่องงบประมาณ และยังขาดผู้นำเสนอแนวทาง และปฏิบัติอย่างจริงจัง ภาครัฐน่าจะให้ความสำคัญมากกว่านี้..”

“...ด้านการนำกิจกรรมหรือแนวทางการเพิ่มมูลค่าบริเวณคลองบริเวณนี้ ควรจะไปศึกษาคุณค่าเดิมของคลองเสียก่อน และอาจจะนำมาเป็นจุดนำเสนอในการเพิ่มมูลค่า เพราะพื้นที่นี้เดิมมีคุณค่าของมันอยู่แล้ว เช่น แนวรางรราง อาคารเดิม งานสถาปัตยกรรมศาสตร์ เป็นต้น..”

นายสุรเชษฐ์ ศรีสุชาติ หัวหน้าฝ่ายวางแผนปรับปรุงฟื้นฟูเมือง
สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร

ด้านผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง การดูแลการรับผิดชอบพื้นที่บริเวณและด้านกฎหมาย

“...พื้นที่นี้แต่เดิมหน่วยงานนี้เป็นผู้ดูแล โดยไม่เกี่ยวกับกรมชลประทาน เรื่องของการระบายน้ำต้องขึ้นอยู่กับที่กรุงเทพเลยประมาณ 90% ส่วนกรมเจ้าท่าที่ต้องเชิญเขามา เพราะมันต้องไปออกแม่น้ำเจ้าพระยาด้วย เพราะฉะนั้นหน่วยงานหลักอยู่ที่กรุงเทพประมาณ 80-90% เลยแต่เราในเชิงของทางวิชาการเราก็ดูในเรื่องของการที่ไม่ให้มีการทำลายสภาพของคลอง ซึ่งเป็นหน้าที่ของในสายผู้บริหารก็คือ รองผู้ว่า ผู้ว่า ที่เขาจะต้องกำกับดูแลตรงนี้ เพราะฉะนั้นหน่วยงานที่จะปฏิบัติในกทม.มีหลายหน่วยงาน กรมการท้องเที่ยว ผังเมือง สำนักการโยธาที่ดูแลเรื่องถนน ทางเท้า สำนักระบายน้ำดูแลเรื่องเขื่อนเรื่องคลอง เขาต้องดูกฎหมายเป็นหลักหรือจะต้องทำแบบมาตรฐานของทางราชการ ส่วนด้านข้อกำหนด กฎหมายนั้นเป็นปัญหาอย่างมากเพราะเวลาที่ได้ออกแบบแล้วหรือวางแผนโครงการแล้วตามกฎหมาย จะไม่สอดคล้องกับแนวความคิดที่ต้องการจะพัฒนาสรุปคือจะสร้างไม่ได้ดำเนินการไม่ได้ ดังที่เคยนำเสนอแล้ว ทางผู้ใหญ่ให้ไปศึกษาดูก่อน ในความหมายคือเก็บไว้ก่อนมีคนเคยเสนอตั้งแต่ พ.ศ. 2525 เมื่อ 10-30 ปีที่แล้วเสนอกันมาเยอะแยะในกทม.ตอนนี้เราก็มีอยู่หลายหน่วยงาน มีหน่วยงานหนึ่งเขาตั้งตรงนี้ก็คือกรมการท้องเที่ยว เขาก็พัฒนาเรื่องนี้โดยเฉพาะเลย เรื่องอย่างนี้ ต้องไปศึกษากฎหมายให้ดีขึ้นก่อนว่ามันสามารถทำอะไรได้บ้าง วัตถุประสงค์ของแต่ละคนมันไม่เหมือนกัน คนออก กฎหมาย เขามีวัตถุประสงค์จะอนุรักษ์ตรงนี้ให้เป็นเมือง แต่การอนุรักษ์ก็ต้องอยู่บนพื้นฐานของการมีชีวิตด้วย แต่มันไม่ใช่เป็นชีวิตชะจนเป็นโบราณสถานมันน่าจะมีการปรับปรุงให้มันดีขึ้น แต่ผมยังไม่เห็นขอบเขตชัดเจนเมื่อปีที่แล้วผมของบไว้เพื่อจะได้ปรับปรุงตรงนี้เมื่อปี 2550 และเราก็ต้องจ้างที่ปรึกษา เราก็ออกแบบไว้แล้วมีแผนงานให้ทางจุฬาฯ เขาก็ออกแบบ เราก็ส่งแบบสุดท้าย หลังจากนั้นนโยบายผู้บริหารก็ให้นำเรื่องนี้ทั้งหมด ให้กับสำนักระบายน้ำเป็นผู้ดำเนินการ แต่หน่วยงานนี้ดูแลคลองเป็นหลัก และจนบัดนี้ก็ประชุมแค่ครั้งสองครั้ง เพราะมันยังไม่ชัดเจนเรื่องนโยบาย ดังนั้นด้านการบริหารในการดำเนินการควรจะจัดให้มีหน่วยที่ดูแลและสามารถตัดสินใจ รวมไปถึงมีความรู้ความเข้าใจในโครงการเป็นอย่างดี...”

ด้านพื้นที่โครงการและกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น

“...บริเวณนี้เหมาะกับการดำเนินการโครงการเพราะที่สำคัญถ้าเป็นไปได้นำแผนงานเดิมที่เคยศึกษามาแล้วมาพัฒนาได้เลย ด้านกิจกรรมเน้นเป็นเชิงธุรกิจไปได้เลย เช่น การล่องเรือ ชมวิว การพายเรือในคลอง เป็นต้น...”

ข้อคิดเห็นเมื่อได้เห็นโปสเตอร์ที่น่าเสนอ

“...ชอบและเห็นด้วย เพราะการพัฒนาคลองจะทำให้มูลค่าของทรัพย์สินที่ดินเพิ่มมากขึ้น รวมไปถึงการสร้างตัวอย่างให้กับคลองอื่นๆ ในกรุงเทพมหานคร...”

ด้านข้อเสนอแนะ

“...เนื่องกฎหมายที่มีผลกระทบกับพื้นที่นี้มันแรงไป แล้วก็ทำอะไรไม่ได้ ควรจะยื่นข้อเสนอปรับปรุงกฎหมายกับกรุงเทพโดยตรง เพราะกรุงเทพเป็นคนออกกฎหมายเอง และผ่านสภา แต่ใช้เวลาพอสมควร ยากตรงยกเลิกกฎหมายไม่ได้ และผมเสนอแนะโครงการนี้น่าจะเกิดจากรัฐแล้วแบ่งให้เอกชนมาเป็นคนดำเนินการ รัฐไม่มีงบประมาณ กรุงเทพไม่มีเงิน ก็ต้องให้เอกชนเข้ามาทำ คิดอย่างนี้โครงการมันจะเกิดได้...”

นายจิระศักดิ์ จิवालักษณ์ ผู้อำนวยการกองระบบคลอง
สำนักการระบายน้ำ กรุงเทพมหานคร

ด้านผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง การดูแลการรับผิดชอบพื้นที่บริเวณและด้านกฎหมาย

“...ปัจจุบันหน่วยงานนี้เป็นผู้ดูแลพื้นที่ รวมถึงดูแลนโยบายในการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่รอบคูคลองทั้งหมดในกรุงเทพมหานคร ด้านกฎหมายไม่สำคัญถ้ามีการนำเสนอที่ดีและมีผลดีมากกว่าผลเสีย แต่จัดหางบประมาณในการดำเนินการเพราะภาครัฐไม่มีงบให้ หรืออาจจะให้ภาคเอกชนมาลงทุนก่อน รัฐอาจจะมีส่วนประโยชน์ตอบแทนให้...”

ด้านพื้นที่โครงการและกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น

“...บริเวณคลองคูเมืองเดิมปัจจุบันในหน่วยงานได้ดำเนินการประชุมวางแผนงานในหลักการก็คือ จะแบ่งเป็นระยะการดำเนินงานออกเป็นสองช่วง 1.ในระยะยาวคงจะต้องศึกษาว่าต้องทำโครงการอะไรบ้างอย่าง 2.ในระยะสั้นเราจะมีการทดลองเป็นการเดินเรือโดยอาจจะนำเรือ 2 ลำ มาแล่นในคลองหรือลองมาให้ประชาสัมพันธ์ด้านการพัฒนา...”

“...ข้อจำกัดของคลองคือ สะพานมันเป็นสะพานเก่าดั้งเดิม ขึ้นทะเบียนอนุรักษ์ จะไปทำอะไรกับสะพานค่อนข้างลำบาก ปัจจุบันมีปัญหาการเป็นที่พักพิงของพวกแรกร่อน พื้นที่บางส่วนกลายเป็นที่จอดรถแน่นไปหมด เพราะว่าการบริหารจัดการตรงนั้นมันลำบาก ขณะนี้ทางหน่วยงานจะปรับปรุงสนามหลวงก็ยังมีปัญหา...”

ข้อคิดเห็นเมื่อได้เห็นโปสเตอร์ที่นำเสนอ

“...เห็นด้วยและประทับใจในรูปแบบโครงการที่นำเสนอ ถ้าทำได้ก็จะดีมาก รวมไปถึงจะทำให้บริเวณนี้ที่เคยมีพ่อค้าแม่ค้ามาขายของที่ไม่ถูกต้องจะได้มีพื้นที่ขายอย่างถูกต้อง และรัฐจะได้เก็บผลประโยชน์ด้วย...”

ด้านข้อเสนอแนะ

“...ควรจะทำให้ความสำคัญในด้านการประชุมหารือ ผลกระทบ กับเจ้าของพื้นที่เดิม หรืออาจจะต้องมีการกำหนดนโยบายการเวรคืนที่ดินบริเวณรอบคูคลอง ถ้าหากมีการนำเสนอ นโยบายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาบริเวณคูคลอง...”

นายพิชัย แยมพันธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวางผังและออกแบบ
กรมชลประทาน

ด้านผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง การดูแลการรับผิดชอบพื้นที่บริเวณและด้านกฎหมาย

“...ทางหน่วยปกติแล้วจะดูแลงานด้านท่าเรือน้ำลึก การเดินเรือสินค้าหรือเรือพาณิชย์ กฎระเบียบ ข้อบังคับและจัดระบบการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางน้ำ จะไม่ค่อยดูแล คลองในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่คลองทางกรุงเทพเป็นผู้ดูแล เรื่องกฎหมายและข้อกำหนด การก่อสร้างได้หรือไม่ว่าจะอยู่ที่ทางกรุงเทพมหานคร ถ้าจะกล่าวถึงการดำเนินการอาจจะไม่สามารถนำเสนอได้อย่างชัดเจน แต่จะขอออกความคิดเห็นว่า น่าจะให้ทางกรุงเทพมหานครเป็นผู้ดำเนินการเพราะดูแลโดยตรงแต่ควรจะให้ผู้เกี่ยวข้องและเอกชนมีส่วนร่วมด้วย เพราะที่ดูโครงการแล้วนั้นไม่เล็กเนื่องจากพื้นที่ที่จะเข้ามาดำเนินการน่าจะมีปัญหาหลายอย่างอยู่ เช่น การจัดการระบบระบายน้ำ คุณภาพน้ำ ทัศนียภาพ การขอใช้พื้นที่ ผู้บุกรุกที่เป็นคนขายของบริเวณดังกล่าว การดำเนินการอย่างจริงจัง...”

ด้านพื้นที่โครงการและกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น

“...ถ้าจะกล่าวถึงพื้นที่ที่เป็นคลองนั้นอาจจะดำเนินการได้บางคลองเพราะบางคลองเป็นการเดินเรือโดยสารไปแล้ว ถ้าจะให้ดูเฉพาะที่นำมาเสนอนั้นเห็นด้วยเป็นอย่างมากเพราะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ รวมทั้งจะได้มีนักท่องเที่ยวมากขึ้น ส่วนด้านกิจกรรมคงจะต้องเน้นทางด้านสวนสาธารณะ ทัศนียภาพ การเดินชมบรรยากาศ หากสามารถดำเนินการตามโครงการดังกล่าวได้ ควรจะมีการกำหนดรูปแบบของท่าเทียบเรือให้มีความสวยงามรวมถึงการจัดทัศนียภาพรอบ ๆ คลอง เพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางน้ำ...”

ข้อคิดเห็นเมื่อได้เห็นโปสเตอร์ที่นำเสนอ

“...มีความคิดที่ดีในการดำเนินการที่จะนำเสนอการที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวบริเวณคลองในกรุงเทพ มีความน่าสนใจ และควรจะนำเสนอให้ทำทุกคลองในกรุงเทพเพื่อให้เป็นเมืองเวนิสแห่งตะวันออกเหมือนที่ชาวต่างชาติได้เคยกล่าวไว้ ถ้าสามารถดำเนินการได้น่าจะมีกิจกรรมทางน้ำแต่จะต้องศึกษาลักษณะคลองอาจจะไม่เอื้ออำนวย...”

ด้านข้อเสนอแนะ

“...อยากให้มีการจัดทำโครงการนี้เพราะเป็นโครงการที่ดี มีประโยชน์ต่อพื้นที่ โดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร และพื้นที่ดังกล่าวใกล้สถานที่ท่องเที่ยวอยู่แล้ว กิจกรรมควรจะต้องมี แต่อาจจะต้องสอดคล้องกับวัฒนธรรมของไทยด้วยเพราะใกล้แหล่งโบราณสถาน...”

นายพงศ์ธร เขียงแก้ว ผู้เชี่ยวชาญงานโบราณสถาน
กรมศิลปากร

ด้านผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง การดูแลการรับผิดชอบพื้นที่บริเวณและด้านกฎหมาย

“...การดูแลพื้นที่นี้ทางกรมศิลปากรจะดูแลเพียงโบราณสถานที่ขึ้นทะเบียน แต่รวมไปถึงคลองคูเมืองเดิมด้วยเพราะคลองนี้เป็นคลองโบราณที่ขุดด้วยมือ ผนังคลองเป็นอิฐโบราณ มีสะพานที่ควรอนุรักษ์ ดังนั้นในการดูแลพื้นที่และการที่ทางกรุงเทพมหานครจะดำเนินโครงการใดๆที่เกี่ยวกับคลองคูเมืองเดิมจะเป็นต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมศิลปากรก่อน รวมไปถึงข้อกำหนดต่าง ๆ จากในอดีตได้มีการประชุมแนวทางการปรับปรุงพื้นที่บริเวณนี้ไปพร้อมกับแผนแม่บทในโครงการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 แต่ก็ไม่มีอะไรคืบหน้า เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายในการทำงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบในตอนนั้นทำให้ไม่สามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องได้ ถ้าจะดำเนินการโครงการควรจะนำเสนอทางรัฐบาลให้กำหนดหน่วยงานที่ดูแลโดยเฉพาะ...”

ด้านพื้นที่โครงการและกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น

“...พื้นที่ที่นำเสนอเป็นพื้นที่อนุรักษ์การที่จะมาพัฒนาหรือเพิ่มมูลค่าอสังหาริมทรัพย์นั้นคงจะไม่เหมาะสมเพราะคลองคูเมืองเดิมเป็นโบราณสถานที่ควรดูแลให้คงเดิมที่สุดเนื่องจากเป็นคลองคูด้วยมือยังมีโบราณวัตถุที่จมอยู่ในคลองอีกและเป็นคลองประวัติศาสตร์ถ้าจะเพิ่มมูลค่าในการพัฒนาคลองนี้อาจจะต้องเน้นด้านทัศนียภาพ สวน ความสะอาดแทน...”

ข้อคิดเห็นเมื่อได้เห็นโปสเตอร์ที่นำเสนอ

“...มีความน่าสนใจในการนำเสนอ แต่แนวทางการนำเสนอโครงการจะเป็นไปตามรูปแบบที่ทันสมัยไปบ้างอาจจะไม่เหมาะสม กับพื้นที่บริเวณนี้ที่เป็นพื้นที่ที่เป็นสถานที่สำคัญของประเทศรวมถึงเป็นเขตโบราณสถาน...”

ด้านข้อเสนอแนะ

“...ด้านการปรับปรุงพื้นที่ควรจะต้องคำนึงถึงที่ขึ้นทะเบียนโบราณสถานด้วยภาพที่จะนำเสนอออกมาในรูปแบบกิจกรรมทัศนียภาพให้มีความเหมาะสมหรือเป็นไปตามแนวอนุรักษ์เพื่อไม่ให้คุณค่าเสียไปเพราะเป็นสมบัติของชาติ ไม่ควรจะเน้นด้านเชิงพาณิชย์มากเกินไป...”

นางลลิตา ตงศิริกุล ผู้เชี่ยวชาญด้านประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ด้านผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง การดูแลการรับผิดชอบต่อพื้นที่บริเวณและด้านกฎหมาย

“...โดยปกติการท่องเที่ยวดูแลและรับผิดชอบต่อเฉพาะนักท่องเที่ยวในบริเวณนี้มากกว่า ในการอำนวยความสะดวก ไม่ได้ดูแลส่วนการใช้พื้นที่ ในด้านการดำเนินการโครงการควรจะให้หน่วยงานของรัฐเข้ามาดำเนินการ วางแผนนโยบายแบบเป็นขั้นเป็นตอนหรือสามารถเขียนแผนการดำเนินการได้โดยมีระยะเวลาดำเนินการชัดเจน รวมไปถึงเขตที่เป็นคลองในกรุงเทพและสามารถทำเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้อีกหลายแห่งไม่ว่าจะเป็นเชิงอนุรักษ์ เช่น คลองบางกอกน้อย เป็นต้น แต่ในแง่ของการดูแลรับผิดชอบต่อที่จริงแล้วควรจะเป็นรัฐบาลเพราะถ้าสามารถดำเนินการได้จะเป็นผลดีต่อทั้งรัฐบาลและประเทศชาติ จะได้เป็นที่ยอมรับกันยาวนานประเทศ ส่วนในองค์กรของการท่องเที่ยวเองนโยบายการทำการด้านการตลาดยังคงต้องดำเนินต่อไป ด้านการมีส่วนร่วมในโครงการนี้อาจจะเป็นเพียงการให้การสนับสนุนเท่านั้น เพราะไม่ได้ดูแลพื้นที่...”

ด้านพื้นที่โครงการและกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น

“...ถ้าสามารถดำเนินการในส่วนในพื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์ชั้นในจะเป็นจุดที่ดีมาก เพราะพื้นที่ดังกล่าวเป็นแหล่งที่สวยงามมากทั้งงานด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ โบราณสถาน ใกล้เคียงแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวชมพื้นที่บริเวณนี้ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ คิดเป็นอัตราส่วน 30/70 และถ้าสามารถจัดทำเป็นเมืองแห่งวัฒนธรรมปรับปรุงทั้งโซนจะสวยงามมาก รวมไปถึงการจัดทำกิจกรรมด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว และกิจกรรมในชุมชน รอบ ๆ คลองคูเมืองเดิม มีการล่องเรือชมเมือง ชื่อของที่ปากคลองตลาด มีมุมร้านขายของที่ระลึก ร้านขายของเก่าที่อยู่ในอาคารเก่าที่บูรณะแล้ว รวมไปถึงการกำหนดจุดการท่องเที่ยว รอบการเดินชมโบราณสถาน เป็นต้น...”

ข้อคิดเห็นเมื่อได้เห็นโปสเตอร์ที่นำเสนอ

“...น่าสนใจมากดูแล้วกรุงเทพมหานครเป็นเมืองท่องเที่ยว ถ้าสามารถดำเนินการได้ตามโครงการนี้จะทำให้ต่างประเทศรู้จักประเทศมากขึ้น น่าทำมาก ๆ จากเดิมเวลานักท่องเที่ยว...”

ด้านข้อเสนอแนะ

“...มีความสนใจในโครงการเพราะปัจจุบันมีหน่วยงานดูแลเรื่องการท่องเที่ยวในพื้นที่บริเวณนี้แต่ยังมีจุดที่สามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้แต่ขาดการเชื่อมต่อของพื้นที่ สภาพแวดล้อมและคุณภาพน้ำในคลอง อยากให้มีการดำเนินการอย่างจริงจังเพราะเคยมีการนำเสนอมายังหลายโครงการแล้ว เพราะสร้างจุดสนใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาบริเวณนี้ให้มีแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สามารถทำเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลกที่ต่างชาติอยากเดินทางเข้ามาชม...”

นายเอกอริป รัตนอารี ผู้ช่วยรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานพัฒนาโครงการมาสเตอร์แพลน
บริษัท ทีซีซี แลนด์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด

ด้านผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง การดูแลการรับผิดชอบต่อพื้นที่บริเวณและด้านกฎหมาย

“...ที่รู้มาปัจจุบันหน่วยงานที่รับผิดชอบและดูแลเป็นสำนักการระบายน้ำ กรุงเทพมหานคร ทางด้านนโยบายของบริษัท ฯ เองก็มีความคิดที่จะดำเนินการพัฒนาในกรุงเทพแต่จะต้องดูผลตอบแทนการลงทุนเป็นหลักด้วยรวมไปถึงระยะเวลาการศึกษาและการนำเสนอโครงการที่มีความเป็นไปได้ต่อผู้บริหาร เพราะสาเหตุหนึ่งก็มาจากนโยบายของรัฐบาลด้วย จะมีความเป็นไปได้มากน้อยอย่างไรในการดำเนินการโครงการนี้ เพราะเคยมีการนำเสนอของในภาครัฐบาลเองหลายครั้งแต่ก็ยังไม่มีโครงการเป็นรูปธรรมอะไรออกมา การที่จะดำเนินการโครงการนี้ต้องใช้งบประมาณสูงรวมถึงการบริหารจัดการพื้นที่ เพราะพื้นที่ดังกล่าวถ้านำมาพัฒนาจำเป็นต้องเคลียร์พื้นที่เพื่อจัดระเบียบ และวางผังโครงการ รวมไปถึงปัญหาการร่วมลงทุนระหว่างรัฐกับเอกชน และเจ้าของพื้นที่ที่ดูแลอยู่ กฎและระเบียบของการเข้ามาพัฒนาพื้นที่ เป็นปัญหาที่อาจจะต้องมีการแก้ไขเพื่อตอบสนองแนวทางการดำเนินการ รวมไปถึงการได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ซึ่งอันที่จริงแล้วพื้นที่นี้เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงมากในการพัฒนาเชิงธุรกิจ แต่จะมีปัญหาด้านการรวมพื้นที่เพื่อจัดทำโครงการ มวลชน การเวนคืนถนนเพื่อทำเป็นถนนคนเดินโดยการจำหน่ายสินค้าที่เคยมีในอดีต รวมถึงการจำหน่ายสินค้าที่ระลึก การกำหนดกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การล่องเรือท่องเที่ยว เป็นต้น...”

ด้านพื้นที่โครงการและกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น

“...แปลงที่นำเสนอนี้เป็นแปลงที่มีศักยภาพมาก เพราะถ้าทางรัฐบาลสามารถเคลียร์พื้นที่ดังกล่าวได้รับรองว่ามีเอกชนหลายหน่วยอยากจะเข้ามาพัฒนา เพราะเป็นทำเลที่พร้อมทุกอย่างไม่ว่าแหล่งท่องเที่ยว สถานที่โบราณ เรื่องเล่าประวัติศาสตร์ คลองที่มีคุณค่ามาตั้งแต่ในอดีต วัดวาอาราม พระราชวัง ศาลหลักเมือง ที่มีนักท่องเที่ยวมาอยู่แล้ว ใกล้กับถนนข้าวสารซึ่งมีทั้งนักท่องเที่ยวมาพักอาศัย ถ้าสามารถทำกิจกรรมรอบ ๆ คลองคูเมืองเดิมได้ในเชิงพาณิชย์กรรมแล้วนั้น รับรองว่านักท่องเที่ยวจะเดินทางมามากขึ้น ไม่ว่ากิจกรรมทางน้ำ การล่องเรือชมวิว ร้านอาหารริมคลอง ร้านขายของฝาก ร้านโบราณ เป็นต้น...”

ข้อคิดเห็นเมื่อได้เห็นโปสเตอร์ที่นำเสนอ

“...ดูแล้วดีมาก เห็นแล้วอยากเข้ามาเป็นผู้ดำเนินการโครงการ เพราะเป็นแนวความคิดที่สามารถสร้างทั้งชื่อเสียงและผลตอบแทนได้ มีความสนใจในการนำเสนอโครงการในโปสเตอร์...”

ด้านข้อเสนอแนะ

“... น่าจะมีการกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่เป็นผู้ดูแลและรับผิดชอบโครงการโดยตรง ความลงตัวในด้านการนำเสนอโครงการนี้ และแก้ไขหรือจัดทำข้อกำหนดให้สามารถดำเนินการได้ เพราะมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกัน ยากให้มีการดำเนินการอย่างจริงจังด้านเอกชนพร้อมให้การสนับสนุน เพราะมีหลายประเทศที่เล็งเห็นคุณค่าของคุณค่าของคุณคลองและนำมาพัฒนาเช่น เกาหลี สิงคโปร์ (โดยรัฐบาลเป็นผู้ดำเนินการอย่างเด็ดขาด)และบริหารจัดการโครงการร่วมไปถึงการร่วมการดำเนินการโครงแบบอย่างตอบแทนทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สัมปทาน พื้นที่ เชิงพื้นที่ กำหนดเขตเป็นถนนเดินเท้าทั้ง 2 ฝั่งคลอง เป็นต้น เพื่อสนับสนุน การจัดทำบริเวณนี้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก...”